

POSUDEK
vedoucího bakalářské práce

Jméno studenta: ..... **Lucie Suchánková**
Název bakalářské práce: ..... **Fenomén Božích vnuků**
..... - **důsledky rigidní náboženské výchovy**
Vedoucí: ..... **Doc. PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Ph.D.**
Odevzdání posudku: ..... **12. června 2023**

Téma, cíl, metoda a struktura práce

Studentka si zvolila originální téma z oboru psychologie náboženství, vhodné pro obor „Sociální a charitativní práce“, který studuje. Její bakalářská práce je praktickým průnikem religionistiky a pomáhajících profesí. Studentka tedy není religionistka, a tak je snad možné tolerovat, že religionistické otázky jsou v její práci pouze na okraji. To se projevuje například v diskusi o pojmu „religiozita“: namísto religionistické literatury studentka uvádí například knihu *Multikulturní ošetřovatelství I.*

Cíl, jímž je popsán fenomén Božích vnuků, se studentce podařilo splnit. Vzhledem k metaforičnosti tohoto pojmu a jiných, paralelně užívaných pojmů pro podobné fenomény („otrava Bohem“, „falešné obrazy Boha“), nebyl tento popis vůbec jednoduchým úkolem. Jedním z důvodů, proč se autorka tohoto úkolu zhostila dobře, je kombinace různých zdrojů: primární literatury (Moser a snad i Lindström), sekundární psychologické literatury (Holm, Říčan) i kazuistik, a to jak vlastních, tak převzatých. Problémem je u všech těchto kategorií to, že zdrojů je velmi málo. U literatury byl tento fakt znám už na začátku přípravy bakalářské práce, ale určité rozčarování přinesl nedostatek vhodných kazuistik. Ukázalo se, že fenomén Božích vnuků je v terapeutické obci tak málo známý, že se hledání vhodných zdrojů ukázalo jako velmi málo úspěšné, a to i mezi křesťansky orientovanými terapeuty. Tyto problémy ostatně nastiňuje metodologická kapitola, a dává tak zároveň dobrou představu, jak a s čím studentka pracovala.

Práce je logicky strukturována. Po metodologické kapitole následuje kapitola, ve které se autorka vyrovnává s oněmi metaforickými pojmy, a vymezuje tak pole, jímž se zabývá a o němž má smysl hovořit jako o fenoménu Božích vnuků. V následující kapitole se pokouší nalézt příčiny vzniku tohoto fenoménu v rodičovském výchovném působení. Pátá kapitola poskytuje komplexní představu o potížích Božích vnuků. Poslední kapitola je zaměřena nad tzv. zdravou a nezdravou religiozitou.

Věcný obsah a přínos

Bakalářskou práci považuji za přínosnou už jenom proto, že v akademickém prostoru ožívuje téma, okrajově zmíněné Holmem a Říčanem, ale od doby vydání těchto knih pozapomenuté. Samo téma je jistě okrajové zvláště v české společnosti, v níž není tradiční církevní religiozita příliš silná. Přesto se Boží vnuci vyskytují i u nás a je výborné, že na jejich problémy tato bakalářská práce poukazuje. Důležité je to hlavně pro terapeuty, kteří pracují s nábožensky socializovanými klienty, a to hlavně proto, že si mohou uvědomit existenci a závažnost těchto problémů a mohou je se svými klienty odpovídajícím způsobem verbalizovat.

Věcný obsah je v zásadě v pořádku, i když jsem se na mnoha místech musel ptát, zda je téma přece jen vhodné pro bakalářskou práci a zda autorka neměla počkat na magisterský stupeň, na němž by už načerpala větší profesionální jistotu. V šesté kapitole není jasné, jak s diskusí o zdravé a nezdravé religiozitě souvisejí Fowlerovy stupně víry. Celá tato diskuse je poněkud povrchní a citelně v ní chybí podrobnější popisy Jamesových a Allportových východisek.

Forma práce

Formální stránku shledávám jako vyhovující. Studentka dobře odkazuje na zdroje a pracuje s bibliografickými údaji. Také stylistická a jazyková úroveň vyhovuje.

Celkové hodnocení

Bakalářská práce studentky Lucie Suchánkové není bezvadná, ale přesto navrhuji stupeň „výborně“ jako odměnu za to, jak se s těžkým tématem a nečekanými obtížemi vyrovnala.

Zdeněk Vojtíšek